

Numărul 47. Oradea-mare 21 nov. (3 dec.) 1899. Anul XXXV.

Dușmănie.

(Fine.)

Și pleacă iar în jos. Sosit acasă se aruncă în așternut, dar n'are simț. Gândurile îl frământă, ele se svêrcolesc și incolăcesc în creierii lui și îi alungă somnul. Câte odată îi vine că așa va trebui totuș să fie: să se despartă de Florica, dar în clipita următoare, par că simte lipit de pieptul lui sinul fecioresc al fetei, par că gustă și acum dulceața sărutărilor pline de dragoste. Și se sbate ca cel fără de nădejde, și se frământă cu gândul, cum s'ar pute împacă totuș această dujmănie așa de daunăcioasă pentru el ?

— Florico, Florico, îți faci de cap! Nu îți-am spus draga mamei, nu mai sta de vorbă cu Sivu, voi nu ve potrivești la olaltă, a lui tu nu vei fi, pân' ce ești în viață !

— Nu te necăji mamă dragă! ați a fost pentru cea de pe urmă dată, I-am spus voia

Cântecul.

și porunca ta... și vocea fetei tremură.

— Sărmanul Ștefan! ... Dumneșeu să-l ierte și făcă-i parte de odihnă că turburat i-a fost traful pe pământ! Aveam și noi moșie ca a lui Sivu, și tatăl tău fusese cel mai de cinste om din sat, pisma și reutatea oamenilor înse, I-au grăbit capetul.

— Dar dta mamă dragă, mi-ai povestit, chiar limpede nici odată, ce a avut tata la Sivu cu dvoastre, și de ce-l urășci așa de mult ?

— Bine, fata mea! îți voi spune, ascultă-me! Tată-to eră fițior de popă. Înveșase carte, eră om curajos și nu putea suferi strimbătatea. Acolo unde șed acum a lui Sivu, eră mai înainte curte domnească. În casele acelea ședea un om fără de inimă. Se purtă așa de reu cu bieșii sătenii, ca pe vremurile iobăgiei. El nu șciea de nici o lege ori drept, făcea cum îl tăia capu. Avea frumoasă avere și în vreme

de lipsă ajută pe cei necăjiți, dar numai ca mai târziu să poată trage de pe ei de ce piei. Tată-to i-a spus de multe ori, să grijească ce face, că o va păți reu. Lui nu-i păsa de vorbele lui Ștefan, suduță și porniță înainte. Oamenii cât puteau nu-ș făceau val cu el. Niculae, tatăl lui Sivu era dirigător în curte și mâna dreaptă a domnului, reu și el cu oamenii ca și stăpănu-so.

„Intr'o toamnă târziu, era frig, oamenii lipsiți, bucate se făcuseră puține, domnu scoase din moșie pe o biată văduvă cu doi copii mici, pentru că, spunea el, bărbatu-so, mort de curând, îi datorită o sută de zloți. Mulțea se văietă și se jură că nu știe nimic, dar domnu arată judecătorilor un contract scris de mâna lui Niculae, și i se dădu lui dreptate. Tată-to nu se putu suferi, improșcă pe domn și pe Niculae în mijlocul drumului cu vorbe foarte aspre, și le spuse în față că-s fără de suflet, mai reu ca tâlharii. Din minutu acela lui tată-to îi merse tot reu. Niculae cu stăpănu-so erau tot pe urma lui.

„Trecuseră câteva săptămâni după asta, și într'o după amiază Ștefan se găta să meargă la târg, ar fi vrut să-și cumpere niște vite mari, că aușise că-s lesne. Era o vreme posomorită de toamnă. Eă l-am sfătuit să rămână acasă. Orașu unde avea să se țină târgu era depărțitor și cum gândia să plece numai singur putea să i se întâmple ceva primejdie. Nu m'a ascultat! O, și de m'ar fi ascultat, ați poate ar mai fi în viață!

Văduva se opri și își șterse câteva lacrimi ce se iviră în ochii ei. Apoi continuă:

„Târziu, pe la miez de noapte o larmă grozavă se auși de la curtea domnească. Am sărit speriată, chiar me munciați niște visuri rele. Când colo ce să ved? casa domnească ardea. În noaptea aceea veniseră adecă niște hoși cari aușiseră că domnu nostru are bani mulți, îl omorîră și voia să-l jefuască. Niculae, care ședea în aceeaș curte se trezi, începă a sbîră, a sculă satu, și hoși plecară, dând foc caselor. Am alergat și eu acolo. Se strînse tot satu. Niculae strigă la oameni să ajute la stingerea focului, dar puținii băgau în seamă vorbele lui. Era mâniaș că nu putea smânci dintre flacări o ladă mare ferecată. Se căsnî multă vreme, și de abia isprăvi ceva după trudă și osteneală mare.

„Dimineața vine la mine o vecină și imi spuse cu multă spaimă, că Niculae dîsesse ați noapte cătră niște oameni, că numai Ștefan omorise pe stăpănu-so. Am înmărmurit de spaimă și m'am crucit nu alta. Era culmea pismeii și a reuțății. Par că nici nu-mi viniă să cred. Când i-am spus, că tată-to îi dus la târg, ea făcu cu capu. Ștefan nu întoarse decât a treia zi, nu cumpărase nimic. Pe când sosise el, satu era plin că el și numai el jefuise și omorise pe domn. Niculae plecase a doua zi după omor la oraș, și aduse pe un nepot de a stăpănu-so, pe un beiv și prăpădit, apoi pe niște domni de la judecătorie și gendarii. Veniseră după vorba lui la Ștefan, îl legară, căutară după bani și găsiră cele trei sute de zloți cu cari el a fost la târg. Îl duseră pe la oraș, îl traseră pe la judecății, îl ispitiră în fel și formă, îl întrebă ce ceartă și mânie a avut cu omoritu? de ce era mâniaș pe Niculae? pe unde umblase doue zile? de unde are bani? și multe de toate. Judecata țină vreme lungă. Nepotu domnului o ducea tot în beții. Prădă tot și vindea tot. Niculae îi făcea rânduială de bani. De unde? el știe. Într'un târziu ieși judecata: tată-to care în vremea cât curse

judecata a fost tot închis, acum mai era osândit să plătească nepotului fostului domn o sumedenie de bani și să robească câțiva ani. Niculae jurase, că a cunoscut într'un tâlhar pe Ștefan, și el, bietu, nu se putuse desvinovați cum vrea domni de la judecată. Rușinea asta, trau reu de prin temniță, chinurile ce trebu să rabde, îi slăbiseră de tot puterile și muri, Dumnezeu să-l ierte! . . . Pe atunci tu erai mică. Neavând de unde plăti atâta amar de bani, ni se luară moșia, ni se vîndură vitele, și nu ne mai remase decât căsuța asta și viuța, pe care îi-o cinstise ție unchiut-o Vasilie. Nepotu domnului ajuns el stăpân în toată forma, vindea mereu ca să aibă bani de cheltulală. O mare parte din moșie o cumpără Niculae, se dicea, cu bani luați pe cametă, alții spunea că el jefuise pe stăpănu-so, că numai el știe unde-s banii, și că de aceea s'a necăjit el așa de mult să scoată din flacări lada cea ferecată, pe care de atunci nime n'o mai vedu, nici să se fi băgat în pământ. Dar, Dumnezeu știe, și îi va răsplăti după cum îi vrednic. Destul, că după ce prăpădi tot, nepotu domnului se omorî, și Niculae remase singur stăpân peste curți și mai jumătate din moșie. Și ați? . . . și ochii ei sclipiau așa de curios, — dar asta n'a fi nici odată, nici odată pân mai este un picur de viață în mine! Fata mea nu va fi nora omoritorului tatălui ei! . . .

Și sormană femeie zdrobită de prea marea iritațiune, cădu pe pat în neșcire și din ochii ei aprinși isbucuiră lacrimile, cari în picuri mari umplură fața-i brăzdată de durere.

*

Bêtrâna trebui să zacă multă vreme pe pat. Florica o păziă ziua noaptea. La sosirea primăverei începă și bolnava a prinde putere. Când era ziua mai călduță, sta ceasuri întregi pe prispa casei și privia cu drag la pomi imbobociți și la paserile sosite din alte țeri.

Într'o zi Florica merse la fântână. Sivu îi țină calea. Era voinic de-ți era mai mare dragu să te uiți la el: fața i se albi puțin și firele de mustață se iviră tot mai dese.

— Florico, stric tot, numai o vorbă bună spune-mi!

— Tac! Sivule nu mai grăi, e păcat. Tu ești logodit, nu îți-e slobod să ții calea fetelor. Lasă-me în pace!

— Florico, tu știi că numai de silă am făcut ce am făcut, și că nu mi-î dragă Jovuța ori cât îi de bogată.

— Lasă-me Sivule, nora omoritorului tatălui meu nici odată nu pot să fiu! . . .

Sivu rămase ca trăsniț, iar fata porni înainte. Amendoi erau paliți ca de moarte.

După Pașei se făcu nuntă mare care țină o săptămână, se încuscriău doară doue case de oameni bogăți.

Cât ținură zilele de veselie Sivu părea mai mult trist. Fel de fel de vorbe se făcură în sat; unii spuneau că fecioru a fost legat cu altă fată, că cutare vrăjitoare i-a făcut de nenoroc și vraja se leagă, căci mirele a fost vinovat. Dar nime nu știe adevărata pricină. Se începă lucru câmpului și Sivu, care era lucrător destoinic și sîrguincios, par că se mai învioră.

Între acestea se mărită și Florica și moare și tata lui Sivu, și el rămâne moștenitor pe întreaga avere. De abia îngropară inse pe bêtrân și Sivu aduse zidari,

BĂIATUL SPĂRIAT.

grămădindu-se norii, bălauri cu limbă de foc și fulgere mi se șerpuiască strălucind prin văzduhuri...

În giurul meu totul ardea... O flacăra vânăta, groaznică totul!

Se revoltase întreg universul!

Și de-odată un vuet surd auzi venind de sub stânca, pe care stam încă culcat, incremenit de spaimă... Și vuetul creștea din ce în ce mai tare și strigătul venia din ce în ce mai groaznic, mai aproape... Îmi opintii toate puterile, sării în sus îngrozit... Dar auzi, dar auzi!... E vis?!... E adevărat?!... Din mi de voci, din mi de glasuri de-odată un cânt, un tunet... straniu de mare, un cânt puternic, mare, vifor răsruetând cutremur prin văzduhuri... din mi de voci, din mi de glasuri de-odată un cânt sublim, mare, vifor... un cânt: „Isbânda românilor!”

Și se făcu apoi, ca din farmec, o tăcere taînă, serbătorească...

Orcanul se potoli. Mulțimea dispăruse.

O lumină trandafirică străbătea prin văzduhuri, și pe cer apăru, frumoase ca nealțadată, în haie de purpură zorile zilei...

Din depărtări luminoase, cum îți vine s'auzi dintr'un vis, auziam un cântec prelin, doinitor, ațurat... ca un murmur de vânturi prin frunze... o simfonie magică, dulce, vrăjită... ca un imn al eternei iubiri...

Și iată!... E vis?!... E adevărat?!... De-odată-mi apară tu înainte, minunea mea blândă, cu pletele blonde, cu ochii căprii... Lunecă legănată pe-un nor de purpur, pe aripi de aur, pe-o rază de soare... tu visul meu dulce, minunea mea blondă...

Purta o coroană de lauri!

Tremurând și-ai desprins-o din creșcet, ai strîn-so la ptept și mi-ai dat-o...

„Fii fericit, fii vesel poete!”

Vrăjit am căzut la picioarele tale și glasul-mi uimit îngână un murmur de rugă și ochi-mi uimiți te priviau minune din ceruri, minunea mea blondă...

Zimbând te-ai aplecat spre mine, roșind m'ai ridicat la pteptul te și buzele noastre se mpreunară cu foc, tresărind de farmecul sfânt și sublim... al n-telului dornic și lung și nespuse de dulce sărut...

„În fine, în fine!”

„Iubite!... a ta...” mi-ai șoptit... Eă cuprins, îmbetat, tremurând de fiorul nespuselor vorbe... să nu-mi piară cumva... ațurat șopotiam, cu ochii închiși, un murmur de rugă... cu fruntea subț blondele-ți plete, minunea mea blondă... cu ochii închiși... fericit... fermecat...

Un vânt ușor, rcorit imi adia fruntea... Pleo-pele mi se deschiseră... Dar ce-î?!... A fost vis?!...

A fost vis?!... Vis dulce, și... straniu... și groaznic...

Și iar eram singur... singur pe steanu negrit de noianul btrânelor veacuri.

De-asupra mea pădurea cu șopotu-î plin de po-veste, cu freamătu-î vecinic...

Subt mine se prăvăliă spumegând șgomotos p-riul sburdalnic de munte, țșnind grăbit și cu zor prin stâncile negre, s'ajungă mai grabnic colo n poeniță, la floarea albastră, cu ochii albaștri... ca să-î spună din nou povestea vrăjită din codru, cu fete de crai, frumoase ca ținele nopții, cu feți fermecați și viteji și

cu p-erul de aur, cu caî ce mânâncă jeric, cu țele viclene, cu lauri-bălauri... Iar, când ea ascultându-l cu dor și-aplecă uimită spre el ochisorii... să-î fure zorit un sărut și s'o ia apoi țarăș departe, departe... Ce vis minunat de frumos... și dulce... și straniu!...

*

Și vremuri trecut-au de-atunci... ca veacuri uităte de-a rëndul...

Petrecusem o seară iubito cu tine, minunea mea blondă, cu pletele blonde, cu ochii căprii... tu visul-mi de farmec... O seară vrăjită, sublimă... Puteam fi iar în dulcea ta apropiere, puteam inspiră parfumul răsruflului te... și îmbetat de vraja unui vals fiornic, puteam să sbor cu tine iar prin lumi albastre... și blondele-ți plete, rșleț fluturând alintau-mi obrazul... minunea mea blondă, cu ochii căprii, cu zimbetul dulce...

Șoptind m'ai întreat: „Ești fericit?!”

„Fericit?!... Fericit?!...”

Și n'am țis nimic...

Am fost odată, demult, demult... atât de demult, că nici nu mai șciă... dar adevărat n'a fost... doar vis... orî mi-a spus-o, cineva numai și nu șciă, că cine... demult, demult... foarte demult...

Îmi vine ca dintr'un vis nespuse de frumos, straniu de frumos... un basm de prin veacuri uităte...

„Fericit... fericit!”

V1-N1

Recapăt curajul...

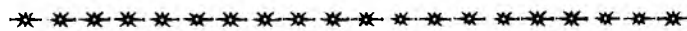
(Din Heine.)

*Recapăt curajul păgân din trecut
Sbor par'-că p'un roib furtunatic
M'adastă iubita și dornic zoresc
Spre vechiul castel singuratic.*

*Recapăt curajul păgân din trecut
Sbor par' că p'un roib furtunatic
M'așteaptă rivalul ș-alerș îndârjit
De dorul de luptă sêlbatic.*

*Străbat peste codri și văi și câmpii
În goana-mă nebună, turbată;
E scris ca să moară și cruntul rival
Și gingașa mea adorată.*

ST. O. IOSIF.

Cât timp se poate trăi fără mănăcare? Un om în stare normală resistă 20 de țile, postitorii de profesiune aă dus-o până la 30—40 țile, bine înțeles că apă trebuie să bea, fără de care nu poate trăi nici 5 țile. O pisică poate să trăiască 14—20 de țile fără de mănăcare, dar de asemenea trebuie să bea. Despre câni se șciă că trăesc 30 de țile fără ca să mănănce, dacă sânt lipsiți înse de apă, pier după 10 țile. Țepurele poate suportă fomea 14 țile, porumbelul 10, vrabia numai 2 țile.

Henrich

*Cunoașteți voi pe Henrich
Pe moșul de la Rin
Ce are ochi albaștri
Ca cerul cel senin?*

*Cunoaște-ți-i voi harfa
Cu cîntu-î fermecat
Când Henrich ne mai dăce
Un cântec de la sat?*

*Pe el îl veți cunoașce
Că el stă la respântă
Albit e el de vreme —
Dar Henrich ne tot cîntă!*

*Adesea el se pare
Un suflet de copil
Și viața lui e dulce
Și pare un idil.*

*Ș-adesea el ne cântă
Așă de milostiv
Și pentru noi se roagă
În harfa-î de motiv.*

*Și harfa des îi plînge
Ea plînge pentru noi
Că Henrich e ferice
Și nu șci de nevoi.*

*Că Henrich e copilul
Crescut pe lîngă Rin
Și are ochi albaștri
Ca cerul cel senin.*

*E toamnă și liniște
Acum pe la respântă
Și Henrich ne lipseșce —
Și harfa-î nu mai cântă.*

*Acum murit-a Henrich
Și harfa-î e sdrobotă
Și nu mai cântă 'n harfă
În harfa lui iubită.*

*Ș-acum se duc lui Henrich
S'aducă un sicriu
Să-î pună în el harfa
Și sufletu-î pustiū!*

IOSIF STANCA.

De ce salutăm pe cel care stărnută?

Întă întrebarea pe care și-o punea naturalistul roman Pliniu, încă din cel înteu veac după Hristos.* Toți ne amintim cu plăcere vremea copilăriei, pare că auzim glasul duos al mamei salutându-ne, când stărnutam, „Să creșci mare și cu minte!“ de asemenea credeam de a noastră datorie a spune celor mai mari când stărnuta: „Să ve fie de bine!“ Salutarile obișnuite cu acest prilej mai sînt: „Sănătate! Voie bună! Ani mulți! etc.“ Iar cel salutat răspunde: „Amin! Să dea Dumnezeu!“ Chiar în lumea cea mai civilizată, obiceiul nu s'a pierdut și se dăce banalul „vivat“. Această formulă de politeță are o veche origină și explicarea ei vom găsi-o studiând acest obicei la cât mai multe popoare.

Cu toată civilizația, popoarele tăresc după ele o mulțime de forme și obiceiuri, al căror rost s'a pierdut de mult. Sociologul are înse un mijloc de a pētrunde înțelesul; cercetând acele forme la popoarele rămase în urmă cu civilizația și la cari aceste credinți se găsece în toată puterea lor. Numai cu ajutorul acestor cercetări se pot ađi înțelegce acele rămășiți de credinți și forme, pierdute demult în negura timpului.

Puterea vorbeii și a cuvintelor e covârșitor de mare la omenirea primitivă. Dacă ađi elocvența și logica pot răsturnă ministere, și atăța miș de oameni, apoi omul primitiv crede că cuvēntul poate infuria ori înbună a tot puternicia deilor, poate îmblāndi spiritele bune, și gonii spiritele rele; la el cuvintele ađ înțeles magic, dovadă rugăciunile, formulele sacramentale, descantecele și toate formulele dîlnice prin cari se invoacă binele; din aceste formule face parte și salutul la stărnutat, pe care îl găsim răspāndit peste tot pământul, dovadă că nu-î o simplă formă de politeță, ci face parte dintr'o credință puternică și cu base adānci în omenire. În insulele Samoa, când cineva stărnută, cei de față dăce: „Viață lungă!“ La Americanii vechi, când șeful stărnută, nobiliu cari erau față, plecau capetele deschidēnd și închidēnd brațele, făcēnd tot soful de gesturi în semn de respect și dăcēnd în acelaș timp; „Soarele să te păzească, să te lumineze, să te apere, să te mātue, etc.“. În Odisea se vorbeșce despre fericitul stărnut al lui Telemac. Aristot spune că poporul socoate stărnutul ca un ce Dumnezeuesc, nu înse și tusea. La greci eră o poveste care spunea de-un om cu nasul atāt de lung încāt nu-și putea auzi stărnutul și decī nu dăce: „Zeu soson!“ adică: „Joe păzeșce!“ Petronius spune că celor cari stărnută li se dăce: „Salve“. Pliniu povesteșce că împēratul Tiberius, de și eră foarte sever cu toți, totuș pretindea să i se dăce: „Salve“ când stărnută. În India, când cineva stărnută cei de față dăce: „Să trăeșci!“ Evreii spun: „Tobim chah'm“, adică „viață lungă“. Mahomedaniū strigă: „Lāudat fie Dumnezeu!“ În Europa găsim în veacul de mijloc, vorbindu-se la Germanii de acest obicei. În Franța eră o politeță obișnuită: când regele stărnută, nobiliu se plecau dăcēnd în gānd: „Dumnezeu să ve binecuvinteze!“ Anabașitiștii englezii socotiau salutul la stărnutat ca un eres. Și ađi se aude în toată Germania vestitul: „Got hilf!“ Dumnezeu v'ajute! În Italia: „Felicità!“ adică fericire. Am vēdut că la Greci eră credința că stărnutul e un bun augur. La unele popoare barbare cea înteu grijă a celor ce vin la un bolnav e să întrebe dacā a stărnutat. La Romāni este de asemenea credința că dacā bolnavul stărnută, e

* E. B. Tylor.

semn că se va îndreptă. De asemenea când cineva povestește vre-o întâmplare și dacă unul din cei de față stărnută, se dice și se crede că spusele sînt adevărate.

Pentru a înțelege și tîlmăci cum s'au format și păstrat aceste forme și credinți, va trebui s'amintim pe scurt câteva din credințele, cari formaŭ basa religiei oamenilor primitivi. Omul primitiv nu are norme hotărîte, după cari să se conducă; aparențele și întâmplările sînt conducătorul lui ŧilnic. Mentea lui simplă și neiscusită trebuie din fenomene aparente să-și alcătuiască tot soful de credinți și sisteme. El vede pe rude, prieteni și dușmani că mor; dar aceștia trăesc în mintea lui, îi vede în visuri; deci ei nu sînt morți cu de-sevărșire, e ceva care se poate arătă în vis, acest ceva sînt sufletele lor, cari, ca și în viață, pot fi binevoitoare; el nu le vede aevea, dar crede că lumea e plină de aceste spirite cu atît mai primejdioase cu cît nu le cunoașce, nu le vede cînd voeșce. La toate popoarele primitive mai e credința că sufletul ese și intră în om; tot astfel pot intră și eși din om și alte spirite de cari lumea e plină. Chiar la noi în popore credința că spirite rele pot să intre în trup și să pricinuiască boli, iar stărnutatul e socotit ca o eșire a spiritului din trupul bolnavului, și deci va urmă vindecarea. Zulușii cred că după cum sufletul intră și ese din trup, tot astfel cînd cineva stărnută, e semn că un spirit vrea să intre în om. Cafrii aŭ credința că sufletele morșilor furnică în giurul lor, putend să le aducă fericiri ori nefericiri; aceste spirite li se arată în vis ori intră în trup pricinuind boli, ori prevestind fericiri. Zulusul dice, cînd stărnută: „Acum sînt binecuvântat; sufletul strămoșilor e cu mine, să me grăbesc a-l lăudă, căci e pricinuitorul stărnutului meu“. Deci vedem că în astă credință găsită la Zulușii pe larg e explicarea salutului la stărnutat. Un spirit s'apropie ori a intrat în noi, el ne vesteșce prin stărnutare, deci să ne grăbim a ne rugă lui și a ni-l face prielnic; așă judecă omul primitiv. Această credință a eșirei și intrărei spiritelor din om prin stărnutare ne-o dovedeșce și ŧicerea din biblie: Iacob se roagă lui Dumnezeu „ca sufletul să nu poată eși din om, ca mai înainte, printr'un stărnutat“.

La omul primitiv, cum am spus, rugăciunea și farmecul cuvintelor frumoase ori îngrozitoare sînt neîncipuite de puternice. Cînd stărnută, un spirit intră ori ese din om; el adevereșce că spusele ori făgăduiele noastre sînt adevărate, și totodată e bine să-l rugăm, își dice omul primitiv, spre a-l înduplecă să ne fie bine voitor; chiar dacă e un spirit bun, tot nu trebuie de pierdut prilejul de a-l rugă să ne dea cele ce dorim: de ex. fericire, viață lungă, minte, noroc și creșcere ușoară copiilor. Cu vremea asemenea credinți s'au mai slăbit, înlocuite prin religii mai înalte, dar formele aŭ rămas mai departe, trecend prin veacuri; neputendu-le desființă nici creștinismul nici chiar civilizația. Din veac în veac s'a strecurat obiceiul că rudele ori prietenii, cari sînt de față să facă o rugăciune către spiritul presupus în apropiere. Această rugăciune e bine să fie făcută în pripă și deci înaintea noastră spre a ne dovedi dragostea lor pentru noi; cu vremea ajunge o datorie reciprocă foarte înrădăcinată, cum sînt toate datoriiile religioase. Faptul că nu noi facem cere-rile, ci numai adăugăm ruga noastră pe lângă a altora cu vorbele: „amin, să dea Dumnezeu“, dorind și celor de față acelaș lucru, pare a fi legat de obiceiul că rugăciunile și descăntecele pentru a fi mai de leac trebuie ca a fi făcute de altul. Aceasta pare a fi evoluția și explicația salutului la stărnutat. **SOFIRA NĂDEJDE.**

Poesii populare.

— De la Vașcoi în Bihor. —

Vutu m'au mîncă lupii,
Cînd me învățaiŭ a iubi,
Vutu m'a mîncă moartea,
Cînd umbraiŭ toată noaptea,
Și me iubiăm cu mîndra.
Până ce eŭ nu iubiăm,
Nici 'n pat nu hodiniam.
Cînd me culc pe perini moi,
Îmi pare că sînt bruși goi,
Dacă me culc pe perine,
Îmi pare cînd niște spinii,
Cine me învășă a iubi,
Nu aibă loc cînd va muri,
Nu aibă loc 'n cimiteriŭ,
Nici scînduri de copârșeu,
Nici pânză pe obraz,
Nici perină sub cap,
Naibă nici cuie la cruce,
Nici la groapă cine-l duce.

Superat e omul Doamne,
Cînd se culcă și nu doarme,
Că și eŭ sînt amărit.
M'am culcat și n'am durmit,
Toată noaptea am străjuit,
Pe la-o dungă de fereastă,
Pentru-o dalbă de nevestă,
Cînd fu pe la meađa noapte,
Audiŭ „ch-rchelea“ (rațele strigînd),
Îmi părea că vine ea,
Înse ieșe cine ieșe,
Ieșe un căne de hărbat,
Cu piciorul dela pat,
Eŭ îl întreb de sănătate,
El me înșingă peste spate,
Bine-mi pare că am scăpat.
Peste un gard nestreșinat,
Și cu capul strofocat.

Suflă vîntul prin pădure,
Rupe meri, și rupe perii,
Printre ei rupe și fagi,
Și deoparte oameni dragi.
Cum ne-a despărțit pe noi,
Cu mîndra pe amendoii,
Naibă stîină de oi,
Nici pluguș cu 4 boi,
Dacă ne-a despărțit hărbat,
Moară necuminecat,
Și de grumazi acășat,
Și-l mînce vermi de viŭ,
Naibă pîne albă pe masă,
Nici sănătate 'n oasă,
Să-și aducă el aminte,
Că-i blăstêm de oarc-unde.

De urit ardă-l focul,
Te topeșci ca și socul.
De urit — ardă-l para,
Te îngălbineșci ca ceara.

SALON.

Primul debut.

— Dle procuror, mai ai ceva de întrebare pe martor?

— Nu!

— Dle apărător, mai aveți vr'o întrebare?

— Nu, mersi!

— Declar deci închisă proba cu martorii și rog pe dl procuror să facă propunerea finală.

Aceste cuvinte ale președintelui Curții cu jurați produsă o înfrigurare vie asupra publicului din sală, compus în mare parte din dame. De șase ore auditorul urmăria cu atențiune cursul desbaterilor. Se ascultaseră martorii, cari toți au declarat că acuzata, împreună cu copilul a sărit de pe punte în riu.

Acuzata sta cu ochii fixați spre pământ și numai din când în când arunca câte o privire rugătoare către apărătorul ei, să-i ceară ajutor în contra observațiilor sarcastice ale procurorului.

Cuvintele președintelui produsă, cum am spus, o mare emoție. Toți știeau că într'o oră se va sfârși ultimul act al unei tragedii mișcătoare și cortina se va lăsa peste o ființă care pe mai mulți ani va fi separată de lume.

Dr. Valeriu pleda pentru întăia oară în fața Curții cu jurați. În cercul avocaților era considerat ca o mediocritate în arta oratoriei, cunoștințe juridice temeinice avea înse.

Toți știeau că a cerut mâna fiicei procurorului, prin urmare era clar că pledoaria va fi searbădă și pare că auzea cuvântul „Vinovată!”

Procurorul, om nervos și cu voce aspră, susține acuză.

El începă:

— Dlor jurați! În cursul activității mele de peste 20 de ani în serviciul justiției, cazul de față este cel mai lămurit pentru mine. În scurte cuvinte deci ve voi spune cazul. Acuzata, Margareta, mărturisește, că în seara de 10 septembrie a sărit cu copilul ei, în vârstă de 2 luni, în riu. Copilul s'a inecat, ea înse a fost scăpată de niște pescari.

Procurorul rosti apoi un fulgerător rechetoriu în contra acuzatei, despre care duse că a comis crima de pruncucidere. El își termină acuzarea cu cuvintele:

— Dlor jurați! În fața dvoastre stă o femeie care a călcat în picioare cele mai sfinte îndatoriri ale unei mame, care a ucis un copil nevinovat. Pronunțați-ve afirmativ, ca astfel să se satisfacă legile și morala.

Procurorul se aședă pe scaun și beu cu satisfacție un pahar cu apă. Publicul îl aplaudă cu sfială, de oare-ce președintele era foarte sever față de aplause.

— Dle apărător, aveți cuvântul, duse președintele. Toate privirile se îndreptară asupra băncii apărătorului. Toți știeau că va urma: o vorbire sentimentală, cu cerere de circumstanțe atenuante. Apărătorul doar era să devină ginerele procurorului și pentru o acuzată, o modistă, nu riscă cineva 100.000 franci.

Dr. Valeriu se ridică nervos de pe bancă și toți

vedeau că e primul lui debut, de oare-ce momentan îi dispărură roșeața de pe față și în locul ei apărură o paliditate bine pronunțată.

Intorcându-se către jurați, își începă pledoaria cu o voce limpede și fluentă.

— Dlor jurați! Casul de față, a cărui judecată legală stă în mâna dvoastre nu e unicul, de sigur, în cronica criminală. În toate timpurile au existat mame, cari au vrut în chip criminal să scape de copiii lor și toate circumstanțele atenuante ale lipsei și desperării nu au fost îndestulătoare, ca fapta lor să rămână nepedepsită. Dar fapta clienței mele trebuie privită din alt punct de vedere și drumul îi l-a arătat însuș dl procuror; el însuș a luat apărarea acuzatei și problema mea va fi să lămuresc aceea ce s'a spus în conținutul generale. Dl procuror s-a pus toată puterea sa oratorică, ca să ve lumineze ce criminală mare trebuie să fie făcută în ofensivă prin verdictul dv. Densul înse nu s'a mărginit numai la aceea să atace pe criminala Margareta, ci pe femeia enșasă, ca atare. E adevărat, că începutul nenorocirii ei a fost amorul, dar trebuie mult curagiu ca să i-se arunce ei toată vina nenorocirii.

Și pentru ca să ve lămurească aceasta, dl procuror face sofisme. El se dă cu o vie satisfacție de partea acelor oameni din societatea înaltă, pentru cari ori ce fată fără apărare este o pradă, cari-ș închipuiesc că au privilegiul că le este permis să rupă ori-ce floare de pe marginea drumului. Casul de astăzi, unde e vorba de vinovăția unei ucigașe, acopere toate relele strigătoare la cer, din cari se compune întreaga teorie morală socială, și aceasta și-a găsit nu numai un apărător, dar chiar un procuror de Curte. Dvoastre sunteți chemați să interveniți acolo unde e vorba de o fată ușuratică, să strîngeți frânele moralității, dar fata trebuie mai înainte să chibzuască asupra consecințelor ce vor rezultă din purtarea necinstită a bărbatului. Ea trebuie să știe că o astfel de căsătorie ar fi o mesalianță, care se poate semnală numai odată într'o mie de casuri. Dacă ea înse crede șoaptelor ademenitoare și apoi în nenorocire rămâne singură, atunci merită pedeapsă, de oare-ce a lăsat ca vocea rațiunii să fie întunecată de vocea amorului, după cum susține dl procuror. Eă și ori-ce om care judecă omenesc nu putem primi acest punct de vedere.

Noi toți vedem în acuzată o femeie nenorocită, înșelată, victimă a prejudiciilor învechite ale societății. Clienta mea a sevărșit crima, să se simtă nenorocită, ea, când a vedut miseria și foamea în care se află împreună cu copilul, aproape de disperare, s'a hotărât să se dea copilului și ei bunătatea morții. Atâtea miserii ajung ca să zăpăcească mințile cuiva, și dacă dv. dlor, veți judecă în sensul acesta, atunci judecata dvoastre va fi pe deplin umanitară. Dați acest verdict și condamnați tot de-odată acea morală socială, pe care dl procuror voește să o ridice la un axiomatic juridic.

Cu aceste cuvinte apărătorul termină. În auditoriu ochii tuturor erau plini cu lacrimi. Avocații din bănci se priviau uimiți. Nimenea nu se așteptă la o astfel de pledoarie.

Între băncă apărării și a acuzării se încrucișară două priviri. Una mâniaoasă și alta triumfătoare.

Nu mai ascultară resumatul președintelui, ci toată lumea privia pe jurați, cari se retrăgeau în camera lor.

O tăcere adâncă domniă în sală, când primul jurat se ridică și cu o voce puternică și clară duse:

— Pe conștiința și onoarea mea, verdictul juraților este: „Nevinoată!”

Între aplauzele furtunoase și îndelung repetate ale publicului, președintele pronunță achitarea acuzatei.

Afară mulțimea incongiură o grupă mică.

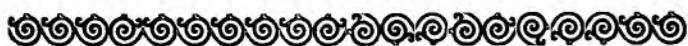
Femeia achitată strîngea în brațe, plîngînd, pe apărătorul ei, apoi cădî leșinată la pămînt.

Curtea tocmai eșia. Președintele strînse cu afecțiune mîna apărătorului. Procurorul salută cu pălăria și se depărtă cu capul ridicat.

Dr. Valeriu își jucase o partidă de căsătorie bogată, dar în schimb, după câțiva ani, ajunse cel mai vestit apărător din oraș și și-a putut permite ca să ia în căsătorie pe prima lui clientă de la curtea cu jurați, ca dovadă că pledoaria sa n'a fost numai frase goale, ci cuprindea principiile sale proprii.

Și nu s'a înșelat în alegerea sa. Margareta i-a fost o soție harnică și credincioasă, aducînd fericirea, bucuria și mulțumirea în familia lui Valeriu, binecuvîntată cu copii drăgălași.

CORNEL.

Premiile Academiei Române în 1900.

Pentru premiile ce sînt a se decerne în sesiunea generală din 1900 a Academiei Române au intrat următoarele lucrări:

I Pentru premiul Năsturel-Herescu de 4000 lei.

Blaga (dr. Iosif.), Teoria dramei, Brașov 1899.

Condiescu (I. P.), Studii experimentale asupra înțepinerii căilor ferate, București 1899.

Crassescu (dr. V.), Ovrețul, roman, București 1899.

Gârbea (G. O.), Iov, poemă dramatică, ed. II, București 1899.

Grigoriu (C. A.), Teatru de familie, București 1899.

Iorgu (N.), Documente românești din arhivele Bistriței, București 1899.

Lecca (Haralamb G.), Jucătorii de cărți, București 1899.

Lecca (Octav), Familiile boerești române, București 1899.

Marion, D'avalma, ed. II, București 1899.

Mitrescu (Filon Th.), Mic dicționar român-latin, București 1899.

Nanu (D.), Nocturne, Câmpulung 1900.

Rosetti (Radu D.), Valuri, București 1900.

Societatea geografică, Marele Dicționar geografic al României. București 1899—1900.

Vlahuță (A.), Clipe de liniște, București 1899.

II La premiul Lazar de 5000 lei.

Berberian (I.), Examenul de asistent în farmacie, București 1899.

Climescu (C.), Curs de geometrie analitică, Iași 1898.

Cuza (A. C.), Despre populație, Iași 1899.

Florantin (I. Pop), Telepia, descoperire.

Kiriac (dr. I.), Curs clinic de patologie chirurgicală, vol. III, IV, București 1898, 1899.

Manicatide (Al.), Curs de algebră elementară, București 1899.

„ Observațiuni asupra procedeelelor de

calcul aritmetic utilizate în școlile noastre, București 1899.

Minovică (M.), Putrefacția din punctul de vedere medico-legal și igienic, București 1899.

Oceanu (P. I.), Ovariectomia la Iapă, etc. București 1899.

Păcățian (Teodor V.), Lupta pentru drept, traducere, București 1898.

„ Scopul în drept, trad. Buc. Sibiiu 1898.

„ Libertatea, traducere Sibiiu 1899.

„ Principiile politice, trad., Sibiiu 1899.

Possa (dr. S.), Difterie și Seroterapie, Iași 1899.

Șerbanescu (dr. I.), Memoriu asupra melodiilor infecțioase în armată, București 1899.

Stoica (Simeon), Dietetica populară, Brașov 1897.

III La premiul Adamachi de 5000 lei.

Achimescu (I.), Spicuri, culegere din englezește, București 1899.

Adamescu (Gh.), Noțiuni de istoria limbii și literaturii românești, ed. III, București 1899.

Boiu (Zaharie), Semința din agrul lui Christos, tom. I, II, Sibiiu 1898, 1899.

Găvănescu (I.), Curs de pedagogie, București 1899.

Ionnescu-Gion (G. I.), Istoria Bucureștilor, București 1899.

Maxim (D. G.), Critica sistemului probelor. Comisiuni rogatorii interne și internaționale, Iași 1899.

Mihăescu (N.), Filosofia Socialismului, Câmpulung 1900.

Oeconom (Ciru), Fiica lui Sejan, poveste istorică, București 1899.

Popea (Ioan), Caractere morale. Exemple și sentințe, Brașov 1899.

Possa (dr. S.), Anatomia artei, Iași 1899.

Szmigelski (dr. V.), Istoria legii noue, tom I, Blaș 1899.

Ursachy (G. C.), O casnicie, București 1899.

Vasilescu (Stef. Ilie), Fabule și satire morale p. I, București 1899.

TEATRU.

Teatrul Național din București. Marți la 16/28 novembre dșoara Agata Bârsescu ș-a continuat debutul în „Machbet” cu un succes strălucit. În aceasta piesă va mai juca de două ori. Dilele acestea debutează și în „Intrigă și amor” de Schiller. Succesul continuu al marelui artiste a produs o viuă însuflețire în cercurile teatrale. Se știe, că s'ar fi făcut demersuri ca în viitor să joace câte trei luni de iarnă în Teatrul Național. Ar fi de dorit să rămână totdeauna acolo, căci concursul se ar da mare avînt artei teatrale române. Despre succesul se în „Hero și Leandro” găsim în „Epoca” următoarea aprețiere: „Ca în vechile basme, vorba curgea de pe buzele marelui noastre tragediane în cascade de mărgăritare. Și când nu mai vorbeai, îi sorbiai vorba din ochi, aveai sete de a o mai auzi încă. Gingașa artistă, nuanțează rolul cu o grijă migăloasă și toate cutele sufletului sbucînmă al fecioarei amoresate, ne sînt luminate de farmecul jocului se. Când timidă, când inamorată, când îngrozită, când cochetă, dșoara Bârsescu poate cu drept cuvînt consideră creațiunea în românește a lui Hero ca pe cea mai de căpîtenie.

MUSICĂ.

Despre dsoara Aura Theodorini, sora dnei Elena Theodorini, care va cânta în curând la București cu trupa de operă italiană, un diar bucureștean scrie acestea: „Sveltă, cu ochii superbî, cu gura-î mică, din care ies melodioasele accente ale unei voci tinere și dulci, dsoara Aura Theodorini pare în adins creată spre a străluci pe scenă. Are tinerețe, frumusețe, artă, cele trei daruri divine cari dau unui artist siguranța unui viitor încărcat de glorie“.

Concerte la București. *Dsoara Paula Avramescu*, cântăreață dramatică, a anunțat pe joi, 18/30 novembre, un concert la Ateneul Român. — *Dsoara Lucreția Pretorian*, virtuosă pe pian, va da la 25 novembre (7 decembrie) concert în Ateneul Român.

O nouă operetă română. Cunoscutul compozitor musical român din Bucovina, dl Tudor cav. de Flondor, a terminat o nouă operetă în trei acte și patru tablouri intitulată „Moș Ciocărlan“.

PICTURĂ.

Noul tablou al pictorului Nicolae Bran. Tinerul artist selăgian, dl Nicolae Bran, care-și are acum atelierul în Tergu-Jiū, unde totodată îndeplinește și modestul post de profesor de desen, a terminat un tablou nou, cel mai mare între toate lucrările sale. Tabloul acesta, la care artistul a lucrat patru ani de zile, se află acum în expoziția artiștilor în viață, aranjată în Ateneul Român din București. Numirea lui este „Peneș Curcanul“ și este atât de mare, încât ocupă un perete întreg. În mijlocul a 18 persoane, adunate în o odaie țărănească, Peneș Curcanul povestește isprăvile din rebel. Totul face o impresiune plăcută și toată ziua lume multă se delectează în tablou!

Românii la Columna lui Traian. Pictorul N. Grimani a fost însărcinat de dl V. A. Urechia să execute un tablou în mărime de 6 metri pătrați, care să reprezinte solemnitatea depunerii coroanei de cătră Români la Columna lui Traian.

Pictorul N. Grigorescu, cel mai renumit pictor român în viață, pe care Academia Română în sesiunea trecută l-a ales membru onorar, va deschide în curând o expoziție a operelor sale cele mai noue la Ateneul Român din București.

BISERICĂ și ȘCOALĂ.

Sinodul de la Blaș, deschis la 10/22 novembre, în ședința sa din 12/24 novembre, a votat cu unanimitate următoarele propuneri: 1, Să se trimită câte o telegramă Monarcului și lui Papa Leo XIII, prin care clerul gr. cat. să-și exprime omagiile sale, protestând în același timp în contra tentativei de a cofundă biserica română unită în proiectata autonomie a bisericii catolice maghiare; 2, Întreg clerul gr. c. se angajează a lupta pentru independința bisericii române unite, dând depline puteri mitropolitului să facă toate demersurile pe lângă guvern, pe lângă monarc și pe lângă Papa de la Roma; 3, anul viitor, împlinindu-se

Apare duminica. Abonament pe an 8 fl., pe 1/2, de an 4 fl., pe 3 luni 2 fl. Pentru România pe an 20 lei

Proprietar, redactor răspundător și editor: IOSIF VULCAN. (STRADA ÁLDÁS NR. 296 b.)

200 ani de la unirea cu Papa, prelații români uniți să organizeze un pelerinaj al Românilor uniți la Roma, cu care ocazie să se stăruie pentru independența bisericii unite române.

DIN LUME.

Cum făcea studii Beethoven? Plimbându-se odată impregiurul Vienei, Beethoven întelni într'o și o ci-readă de vite. Îndată ce se apropie de ea, el luă câteva petre și aruncă cu ele în taur, pentru ca să-l facă să mugească, — dar nu reuși. Năcăjit de aceasta, maestrul începî însuș să mugească ca taurul, încordându-și plămâni, și iată că acest mijloc avu succes. Taurul ascultă cu urechile ascuțite, începî să mugească și el puternic și deja se pregătiă să sară peste gard și să năvălească asupra lui Beethoven când din norocire, sosiră la fața locului păstorii și făcură pace. Beethoven înse și-a ajuns scopul: el auzise, după cum spunea însuș, răsunând cel mai adânc bas.

Călimdarul săptămânei.

Dum. XXI. după Rosalii Ev. a 9-a, dela Luca, c. 12. gl. 7. a înv. 2.

Țiua sept.	Călimdarul vechiu	Călimd. nou	Soarele.
Duminică	21 (+) <i>Intrarea in bis.</i>	3 Franz Xaver	7 28 3 37
Luni	22 S. Apost. Filimon	4 Barbara	7 29 3 36
Marți	23 Păr. Amfilochie	5 Sava	7 31 3 35
Miercuri	24 M. Climent papa	6 Nicolae	7 32 3 34
Joi	25 Mart. Ecaterina	7 Ambrosius	7 34 3 34
Vineri	26 Cuv. Alimpie	8 (+) <i>Zem. Născ.</i>	7 35 3 33
Sâmbătă	27 Mart. Iacob Persul	9 Ioachim	7 37 3 32

Avis prealabil.

Directorul revistei noastre a petrecut săptămâna aceasta la București, de unde a adus pentru „Familia“ mai multe lucrări prețioase și interesante, care se vor publica în numerele viitoare.

Totodată a comandat pentru abonații noștri pe anul viitor:

un tablou istoric național, lucrat în 16—18 colorî, în unul din principalele institute grafice de acolo; tot atât de mare și atât de frumos ca cel din anul trecut.

Amănunte în numărul viitor.

Pentru toate cele

6

trageri ale loteriei de binefacere în folosul spitalului Societății clinice din Budapesta costă un los numai o coroană

Căștigul principal în valoare de 100.000 coroane, 5 à 20.000 cor. etc. etc. pe cari întreprinderea le res-cumpără detragend 20%.

Prima tragere nesmintit în 4 Ianuarie.

Comande efectuează prompt: biroul de loterie al loteriei de binefacere Budapesta IV Kossuth Lajos utca 1.

În Oradea-mare: Kiss Dávid, trafică de specialităși și Cassa de păstrare „N.-Varadi takarékpénztár“.

(8—7)

MERSUL TRENURILOR.

Valabil de la 1. octombrie 1899.

Cluj—Oradea-Mare—Budapesta.						Budapesta—Oradea-Mare—Cluj.									
		Accel.		Person.		Mixt.				Accel.		Person.		Mixt.	
Cluj	pleacă	11 01	5 23	7 00	6 13	—	—	Budapesta	pleacă	9 15	1 55	5 45	8 30	—	—
Jegenye	"	—	+6 11	7 59	7 16	—	—	Ujszász	"	10 55	3 32	8 40	11 31	—	—
Huedin	"	12 20	6 40	8 37	7 55	—	—	Szolnok	"	11 19	3 56	9 27	2 —	—	—
Ciucea	"	12 52	7 09	9 19	8 37	3 30	—	P.-Ladány	"	12 55	5 28	11 53	2 12	5 —	—
Vad	"	1 34	7 47	10 08	9 32	5 26	—	Berettyó-Ujfalu	"	1 33	6 03	12 46	3 —	6 04	—
Aleșd	"	1 48	+7 59	10 25	9 49	5 54	—	M.-Peterd	"	—	—	1 00	3 12	6 21	—
Teleagd	"	2 01	8 11	10 42	10 07	6 21	—	M.-Keresztes	"	—	—	1 14	3 25	6 37	—
F.-Oșorheiü	"	—	—	11 01	10 27	6 49	—	Bihar-Püspöki	"	—	—	1 36	3 42	7 08	—
Velența	"	—	8 32	11 10	10 37	7 02	—	Oradea-Mare <i>sosește</i>	"	2 11	6 39	1 48	3 58	7 22	—
Oradea-Mare <i>sosește</i>	"	2 25	8 38	11 17	10 44	7 12	—	Oradea-Mare <i>pleacă</i>	"	2 18	6 46	2 06	4 05	12 20	—
Oradea-Mare <i>pleacă</i>	"	2 31	8 43	11 32	11 04	2 22	—	Velența	"	2 25	—	2 30	4 16	12 29	—
Bihar-Püspöki	"	2 38	8 52	11 42	11 14	2 37	—	F.-Oșorheiü	"	—	—	2 41	4 38	12 44	—
M.-Keresztes	"	—	—	12 03	11 37	3 15	—	Teleagd	"	2 50	7 15	3 03	4 56	1 15	—
M.-Peterd	"	—	—	12 15	11 50	3 33	—	Aleșd	"	+3 04	+7 28	3 21	5 20	1 43	—
Berettyó-Ujfalu	"	3 18	9 22	12 29	12 05	4 11	—	Vad	"	3 26	7 50	3 45	5 43	3 21	—
P.-Ladány	"	4 03	10 06	1 34	1 19	5 27	—	Ciucea	"	4 16	8 37	4 53	6 04	4 00	—
Szolnok	"	5 39	11 44	3 35	3 37	—	—	Huedin	"	4 52	9 08	5 32	6 31	4 59	—
Ujszász	"	5 58	12 03	3 58	4 05	—	—	Jegenye	"	—	+9 33	+6 01	7 16	5 52	—
Budapesta <i>sosește</i>	"	7 50	1 50	6 20	7 10	—	—	Cluj <i>sosește</i>	"	5 55	10 08	6 59	8 33	7 04	—

Oradea-mare. — Beiuș, — Vașcou.				Vașcou. — Beiuș, — Oradea-Mare.							
		Person.		Mixt.				Person.		Mixt.	
Oradea-mare	pleacă	3	50	2	40	Vașcou	pleacă	4	30	2	30
Velența	"	4	05	2	51	Lunca-Baița	"	+4	42	+2	43
Felix	"	4	32	3	13	Rieni	"	+4	57	+2	59
Cordău	"	4	50	3	27	Sudrici	"	5	09	3	12
Țașad	"	6	07	4	31	Beiuș	"	5	37	3	52
Drăg	"	6	50	4	45	Șoncoiuș	"	+5	58	+4	15
Ceica	"	6	50	+5	00	B.-Ujtlak	"	6	10	+1	27
Sombașag-Rogoz	"	7	46	5	47	Borz	"	+6	19	+4	37
Hollod	"	7	58	5	58	Șoim	"	6	35	4	58
Ginta	"	8	12	6	11	Ginta	"	6	56	+5	19
Șoim	"	8	38	6	36	Hollod	"	7	10	5	34
Borz	"	+8	53	+6	50	Sombașag-Rogoz	"	7	31	6	03
B.-Ujtlak	"	9	05	7	01	Ceica	"	+8	07	6	49
Șoncoiuș	"	+9	18	+7	13	Drăgeșci	"	8	26	7	17
Beiuș	"	10	04	7	47	Țașad	"	8	40	+7	33
Sudrici	"	10	27	8	09	Cordău	"	9	27	+8	31
Rieni	"	10	41	+8	21	Felix	"	9	40	+8	45
Lunca-Băița	"	10	58	+8	21	Velența	"	10	01	9	09
Vașcou <i>sosește</i>	"	11	12	8	40	Oradea-mare <i>sosește</i>	"	10	11	9	19

Oradea-Mare—Arad.					Arad—Oradea-Mare.										
		Person.					Person.								
Oradea-Mare	pleacă	10	20	4	25	7	30	Arad	pleacă	5	10	11	20	9	35
Ósi	"	10	30	4	36	7	44	Curtici	"	5	39	11	49	10	07
Less	"	10	48	4	56	8	06	Chitighaz	"	6	14	12	20	10	54
Cefa	"	11	03	5	12	8	29	Ciaba	"	6	40	12	54	11	50
Salonta	"	11	26	5	37	9	08	Giula	"	7	27	3	05	5	26
Kötegyán	"	11	46	+5	57	9	37	Sarkad	"	7	47	3	27	5	56
Sarkad	"	11	57	6	09	9	51	Kötegyán	"	+7	56	3	39	6	09
Giula	"	12	21	6	34	10	21	Salonta	"	8	28	4	10	6	17
Ciaba	"	2	23	7	17	4	32	Cefa	"	8	42	4	34	7	47
Chitighaz	"	2	54	7	45	5	03	Less	"	9	04	5	—	7	51
Curtici	"	3	28	8	20	5	38	Ósi	"	9	21	5	19	8	16
Arad <i>sosește</i>	"	3	55	8	48	6	05	Oradea-Mare <i>sosește</i>	"	9	32	5	30	8	31

Numerii cei groși înseamnă timpul de la 6 ore seara până la 5 ore 59 de minute dimineața. — Numerii semnați cu † înseamnă stațiunile, unde trenurile numai condiționat se opresc.